

21.12.2015

Kaupunginjohtaja

153 §**FinEst Link -aloite Helsingin ja Tallinnan välisten liikenneyhteyksien parantamiseksi**

HEL 2015-013756 T 04 03 01

Päätös

Kaupunginjohtaja päätti valtuuttaa rakennus- ja ympäristötointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan allekirjoittamaan liitteestä ilmenevän Helsingin ja Tallinnan kaupunkien sekä Suomen liikenne- ja viestintäministeriön ja Viron talous- ja viestintäministeriön välisen yhteistyömuistion 5.1.2016 Tallinnassa pidettävässä allekirjoitustilaisuudessa.

Samalla kaupunginjohtaja päätti kehottaa kaupunginkanslian elinkeino-osastoa huolehtimaan yhteistyömuistiossa kuvatun FinEst Link -aloitteen valmistelusta ja toimeenpanosta.

Päätöksen perustelut

Helsinki-Tallinna liikenneyhteyksien kehittämistä on tutkittu kaupungin toimeksiannosta vuosina 2011–2014 sekä kaupunkien välisen ihmisten ja tavaroiden liikkumisen että kiinteän liikenneyhteyden rakentamisen näkökulmista. Suomessa työskentelee tällä hetkellä noin 60 000 virolaista, joista suuri osa matkustaa merireittiä Tallinnasta Helsinkiin viikoittain. Kokonaisuutena Tallinnan ja Helsingin välillä liikkui vuonna 2014 jo yli 8 miljoonaa matkustajaa sekä 1,2 miljoona henkilöautoa.

Yllä kuvattujen lukujen valossa Helsinki ja Tallinna muodostavat yhteisen työssäkäyntialueen, jonka edelleen kehittämistä on syytä tarkastella kokonaisuutena. Liikkumiseen liittyvien digitaalisten palveluiden, liikenneinfrastruktuurin ja satamien kehittämistä tehdään jo tiiviissä suomalais-virolaisessa yhteistyössä. Finnish-Estonian Transport Link -aloite (jäljempänä FinEst Link) toimii pohjana suomalais-virolaiselle viranomaisyhteistyölle liikkumisen helpottamiseksi sekä liikenneyhteyksien parantamiseksi ja ilmaisee allekirjoittajatahojen tuen toiminnalle. Aloite antaa mahdollisuuden tiivistää yhteistyötä rajat-ylittävän liikkumisen helpottamiseksi uusien digitaalisten ratkaisujen avulla Helsingin ja Tallinnan välillä yhteistyössä kansallisen tason kanssa. Liikkumiseen liittyvien julkisten palvelujen rajapintojen ja avoimen datan käytettävyyttä ja yhteensopivuutta sekä Suomessa että Virossa tulee kehittää. FinEst Link -aloitteen toteutumiseksi luotavassa yhteistyössä työskennellään tulevaisuuden liikkumistapojen haasteiden ennakoinniseksi.

Aloitteen puitteissa toteutetaan myös aiempaa tarkempi kiinteän yhteyden talousvaikutusten arviointi, jonka toteuttamiseksi on haettu Euroo-

21.12.2015

Kaupunginjohtaja

pan unionin rahoitusta Central Baltic -ohjelmasta yhdessä Viron talous- ja viestintäministeriön sekä Suomen liikenneviraston kanssa. Helmi-kuussa 2015 on julkaistu kiinteän liikenneyhteyden esiselvitys, jonka tulokset puoltavat tarkemman selvityksen teettämistä tunnelin rakentamisesta ja liikennöinnistä. Toteuttamiskelpoisimmaksi ratkaisuksi esiselvityksessä valikoitui rautatietunneli, joka kytkeytyisi nykyisten joukkoliikennejärjestelmien solmupisteisiin molemmissa maissa. Keskeisimmäksi tekijäksi tunnelin kannattavuuden kannalta nousi mahdollisimman lyhyt matka-aika kaupunkien keskustojen välillä. Esiselvitys kartoitti kustannuksia ja teknisiä ratkaisuja. Hankkeen edellytyksenä on myös Rail Balticin toteutuminen ja sitä kautta nopea raideyhteys Eurooppaan. Suomesta ja Virosta muualle Eurooppaan syntyvän liikenneyhteyden odotetaan pitkällä aikavälillä lisäävän myös laivaliikenteen kasvua niin matkustaja- kuin tavaraliikenteenkin osalta.

Helsinki-Tallinna-tunneliyhteyden esiselvityksen tavoitteena oli selvittää, onko kiinteä yhteys teknisesti toteutettavissa sekä tuottaa arvio siitä, mikä on kannattavin tapa toteuttaa Helsingin ja Tallinnan välinen yhteys teknisesti osana liikennejärjestelmää. Esiselvityksessä kartoitettiin alustavasti myös toteuttamisen taloudelliset kustannukset ja hyödyt molemmille maille sekä selvitettiin, onko täysimittaisen ennakkotutkimuksen teettäminen ja Helsingin ja Tallinnan välisen tunnelihankkeen suunnittelun jatkaminen perusteltua. Selvityksessä todettiin, että Helsingin ja Tallinnan välinen kiinteä vaikuttaisi merkittävän myönteisesti Suomen ja Viron kilpailukykyyn ja vetovoimaisuuteen. Valmistuttuaan tunneliyhteys toisi uuden ulottuvuuden sekä henkilö- että tavaraliikenteen kehittymiselle ja koko vaikutusalueen kilpailukykyyn kasvuksi. Esiselvityksessä tunneliyhteyden valmistumisen tavoitevuosi on 2030 jälkeen. Tunnelin ja sen edellyttämien liikennejärjestelyiden kustannusarvio on 9–13 miljardia euroa ja lainan takaisinmaksuaika olisi 35–40 vuotta. Yhteiskuntataloudellisen tarkastelun perusteella tunnelista saatavat tulot kattavat operointivaiheessa liikennöinti- ja ylläpitokustannukset sekä osan investointikustannuksista. Julkista rahoitustukea (valtiot ja EU) rakentamiselle tarvittaisiin noin 40–50 prosenttia. Tunnelin mahdollinen toteutus- ja rahoitusmalli voisi olla osakeyhtiöpohjainen.

Esiselvityksessä kerättiin kokemuksia muista toteutetuista tunnelihankkeista ja niiden organisointimalleista. Erityisesti Fehmarn Belt Fixed Link -hankkeen kokemusten pohjalta syntyi esitys perustaa suomalaisvirolainen projektiorganisaatio Helsinki-Tallinna-hankkeen jatkosuunnittelua varten. Seuraava suunnitteluvaihe ja selvitysten laatiminen edellyttää aktiivista sidosryhmätoimintaa, hankeviestintää sekä mahdollisen ulkopuolisen rahoituksen hakemista, jolloin suositeltavin vaihtoehto on yhteistyössä toteutettu projekti, jolla on riittävät henkilö- ja rahoitusresurssit. Tämä projekti on valmistelu odottamaan rahoituspäätöstä Euroopan unionin taholta ja toteuttaa osaltaan FinEst Link -aloitetta.

21.12.2015

Kaupunginjohtaja

Lisätiedot

Jasmin Etelämäki, suunnittelija, puhelin: 310 64437
jasmin.etelamaki(a)hel.fi
Ulla Tapaninen, kansainvälisen logistiikan asiantuntija, puhelin: 310 37350
ulla.tapaninen(a)hel.fi

Liitteet

1 Yhteistyömuistio

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslian elinkeino-osasto
Apulaiskaupunginjohtaja

21.12.2015

Kaupunginjohtaja

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 153 §.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

21.12.2015

Kaupunginjohtaja

Jussi Pajunen
kaupunginjohtaja

Tuula Saxholm
rahoitusjohtaja

Päätös on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä Helsingin kaupungin kirjaa-
mossa (Pohjoisesplanadi 11-13) 28.12.2015.